

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра фінансів та банківської справи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

[Signature] *[Signature]*
2023

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни Страхові послуги

освітня програма/спеціалізація «Фінанси, банківська справа та страхування»

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування/
(код) (код спеціальності)

072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
(код) (код спеціальності)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(код) (код галузі знань)

ступінь вищої освіти бакалавр
(код) (код ступеня освіти)

Робоча програма навчальної дисципліни «Страхові послуги» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри фінансів та банківської справи

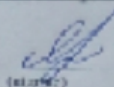
Протокол від «29» серпня 2023 року № 10

Полтава 2023

Укладач: Соколова Альона Миколаївна, доцент кафедри фінансів та банківської справи, к.е.н., доцент

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
ступеня бакалавр

Олена ЯРИШ

(підпис) (підпис, прізвище)

« 29 » серпня 2023 року

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

	С.
Розділ 1. Опис навчальної дисципліни.....	4
Розділ 2. Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	6
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	11
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів.....	25
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	26
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	28

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Страхові послуги»

<i>Місце у структурно-логічній схемі підготовки</i>	<i>Пререквізити: «Страхування» Постреквізити: «Корпоративні фінанси», «Інститути міжнародного страхового ринку»</i>	
Мова викладання	українська	
Статус дисципліни		
Курс/семестр вивчення	3 / 2	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	4 / 2	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: 150 год. – загальна кількість: 2 семестр – 120 год.		
- лекції: 2 семестр – 16 год.		
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 2 семестр – 32 год.		
- самостійна робота: 2 семестр – 72 год.		
- вид підсумкового контролю: 2 семестр – екзамен.		
Заочна форма навчання		
Кількість годин: 120 год. – загальна кількість: 2 семестр – 120 год.		
- лекції: 2 семестр – 6 год.		
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 2 семестр – 2 год.		
- самостійна робота: 2 семестр – 112 год.		
- вид підсумкового контролю: 2 семестр – екзамен		

Розділ 2. Перелік коментентностей та програмні результати навчання

Метою навчальної дисципліни «Страхові послуги» є формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок з питань організації страхової діяльності, її фінансового забезпечення, особливостей механізму проведення страхових послуг на основі чинної нормативно-правової бази з урахуванням особливостей галузей, видів, форм, принципів та систем страхування в умовах відповідного державного регулювання.

Таблиця 2 – Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.</p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p> <p>ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.</p> <p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.</p> <p>ПР24. Володіти цифровими технологіями у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p>	<p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p> <p>СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p> <p>СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК14. Здатність застосовувати цифрові технології у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Страхова послуга як економічна категорія та товар на страховому ринку. Особливості проведення страхових послуг у особистому страхуванні

Тема 1. Страхові послуги і особливості їх реалізації

Страхова послуга як специфічний товар. Ознаки, що характеризують страхову послугу. Служба маркетингу страхової компанії та її функції. Особливості маркетингу в страхуванні та його завдання. Дослідження попиту на страхові послуги (необхідність, сутність, значення). Канали реалізації страхових послуг та їх характеристика. Продаж страхових послуг через страхових посередників: переваги і недоліки. Права і обов'язки страхових посередників. Вимоги законодавства України до страхових посередників. Страхові агенти та їхні функції. Страхові брокери та їхні функції. Роль реклами в реалізації страхових послуг. Види страхової реклами та вимоги до неї. Функції страхової реклами. Асортимент страхових послуг, який пропонується в Україні фізичним і юридичним особам.

Тема 2. Порядок укладання та ведення страхової угоди

Страхова угода та її основні етапи. Заява про страхування: форма подання, зміст, значення. Андеррайтинг: поняття, сутність, роль у формуванні збалансованого страхового портфеля. Задачі андеррайтинга. Договір страхування та його зміст, взаємозв'язок з правилами страхування. Договір страхування і 10 страховий поліс: співвідношення між ними. Страховий сертифікат. Генеральний поліс. Порядок укладення договору страхування. Права і обов'язки сторін страхової угоди. Страховий поліс як форма договору страхування: зміст, зв'язок з правилами страхування. Процес врегулювання претензій страхувальників та його завдання. Виплата страхового відшкодування. Дії страхувальника при настанні страхової події. Дії страховика щодо розслідування характеру і розмірів збитків. Аварійний комісар: поняття, функції. Організація діяльності аварійних комісарів в Україні. Страховий акт: зміст, порядок складання. Порядок виплати страхового відшкодування (страхових сум).

Тема 3. Страхування життя та пенсій

Особисте страхування: зміст, значення в забезпеченні страховим захистом громадян. Необхідність і сутність страхування життя. Види страхування. Таблиця смертності: призначення, зміст, порядок складання. Типи страхування життя. Змішане страхування життя: порядок укладення договорів страхування, обчислення і сплати страхових платежів. Змішане страхування життя: визначення страхових і викупних сум, порядок їх виплати. Страхування до вступу в шлюб: порядок укладення договорів страхування, обчислення і сплати страхових

платежів. Страхування до вступу в шлюб: визначення страхових і викупних сум, порядок їх виплати. Страхування життя дітей: порядок укладення договорів страхування, обчислення і сплати страхових платежів. Довічне страхування: порядок укладення договорів страхування, обчислення і сплати страхових платежів. Страхування пенсій: необхідність, сутність. Сучасний стан і проблеми страхування життя в Україні. Страхування пенсій в Україні: сучасний стан, проблеми.

Тема 4. Страхування від нещасних випадків

Економічна необхідність і значення страхування громадян від нещасних випадків. Обов'язкове страхування громадян від нещасних випадків: необхідність, види страхування. Добровільне страхування громадян від нещасних випадків: необхідність, види страхування. Індивідуальне страхування громадян від нещасних випадків та його сутність. Колективне страхування громадян від нещасних випадків та його сутність. Обов'язкове особисте страхування громадян від нещасних випадків на транспорті. Обов'язкове страхування членів екіпажу і авіаційного персоналу від нещасних випадків. Обов'язкове страхування ризикових професій народного господарства від нещасних випадків. Колективне страхування громадян за рахунок коштів підприємств. Страхування дітей від нещасних випадків. Страхування туристів від нещасних випадків. Страхування спортсменів від нещасних випадків.

Тема 5. Медичне страхування

Медичне страхування: необхідність і сутність. Суб'єкти медичного страхування та взаємовідносини між ними. Страхова медична компанія та її місце в системі медичного страхування. Вимоги до лікувально-профілактичних установ, що діють в системі медичного страхування. Обов'язкова форма медичного страхування та її сутність. Добровільна форма медичного страхування та її сутність. Програми добровільного медичного страхування. Види послуг добровільного медичного страхування. Універсальні та спеціалізовані поліси медичного страхування та їх сутність. Медичне страхування громадян, що виїжджають за кордон.

Змістовий модуль 2. Види страхування майна та відповідальності юридичних та фізичних осіб

Тема 6. Страхування підприємницьких ризиків

Роль страхування в забезпеченні потреб підприємств у страховому захисті. Зміст поняття підприємницькі ризики. Форми і види страхування. Види полісів страхування майна від вогню та їх особливості. Страхування майна від вогню та інших небезпек. Страхування на випадок від перерв у виробництві внаслідок знищення або пошкодження застрахованого майна. Страхування ризиків

впровадження нової техніки і технології. Страхування відповідальності товаровиробників за якість продукції, що виробляється. Страхування відповідальності роботодавця. Страхування відповідальності товаровиробників за забруднення навколишнього середовища.

Тема 7. Сільськогосподарське страхування

Розвиток і сучасний стан страхування майна виробників сільськогосподарської продукції в Україні. Організаційні основи страхування майна сільськогосподарських підприємств. Страхування урожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень. Визначення вартості урожаю, обчислення й порядок сплати страхових премій. Організація роботи страховика по визначенню суми збитку і страхового відшкодування по страхуванню урожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень. Порядок виплати страхового відшкодування. Страхування сільськогосподарських тварин. Порядок укладення договорів страхування сільськогосподарських тварин, визначення і сплати страхових платежів. Організація роботи страховика по визначенню суми збитку і страхового відшкодування по страхуванню сільськогосподарських тварин. Порядок укладення договорів страхування будівель та іншого майна сільськогосподарських підприємств, визначення і сплати страхових платежів.

Тема 8. Страхування технічних ризиків

Необхідність та значення страхування технічних ризиків. Види страхування. Страхування будівельного підприємця від всіх ризиків. Страхування всіх монтажних ризиків. Страхування машин. Страхування електронних пристроїв.

Тема 9. Страхування фінансово-кредитних ризиків

Сутність та економічний зміст страхування фінансово-кредитних ризиків. Кредитні ризики та їх характеристика. Організаційні форми страхування кредитів та їх характеристика. Страхування товарних кредитів. Страхування споживчих кредитів. Страхування заставного майна. Страхування експортних кредитів. Страхування ризику непогашення кредиту. Страхування відповідальності позичальника за непогашення кредиту. Страхування банківських гарантій. Страхування недоотримання прибутку (доходів) та інших фінансових ризиків. Страхування за Єдиним банківським полісом. Страхування банків від комп'ютерного шахрайства.

Тема 10. Автотранспортне страхування.

Поняття автотранспортного страхування. Види страхування. Розвиток системи автотранспортного страхування. Сучасний стан автотранспортного страхування в Україні. Страхування автотранспортних засобів та основні умови

його проведення. Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів. Обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів в Україні: організаційні основи. Види договорів обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів в Україні. Основні умови обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів в Україні. Міжнародна система Зелена картка: виникнення та сутність. Моторне (транспортне) страхове бюро України, його функції. Страхування вантажів, що перевозяться автомобільним транспортом.

Тема 11. Морське страхування

Економічна необхідність і особливості страхування морських ризиків. Клуби взаємного страхування та їх роль в організації страхування морських ризиків. Страхування морських суден. Обов'язкове страхування відповідальності морського перевізника та виконавця робіт, пов'язаних із обслуговуванням морського транспорту щодо відшкодування збитків, завданих пасажиром, багажу. Страхування відповідальності власників суден перед третіми особами за забруднення державних територіальних вод. Страхування вантажів, що перевозяться морським транспортом. Морське страхове бюро України: виникнення, функції. Страхування, громадян від випадків на морському транспорті.

Тема 12. Авіаційне і космічне страхування

Необхідність та особливості страхування авіаційних ризиків. Види страхування. Законодавча база авіаційного страхування в Україні. Авіаційний поліс Ллойда. Основні умови страхування повітряних суден в Україні. Страхування відповідальності власників повітряних суден. Страхування громадян від нещасних випадків на повітряному транспорті. Страхування цивільної відповідальності авіаперевізника. Обов'язкове авіаційне страхування: сутність, значення. Обов'язкове страхування відповідальності експлуатанта повітряного судна за збитки, які можуть бути завдані ним при виконанні авіаційних робіт. Обов'язкове страхування відповідальності повітряного перевізника і виконавця повітряних робіт. Необхідність, особливості та стан космічного страхування. Організація космічного страхування. Види космічного страхування.

Тема 13. Страхування майна і відповідальності громадян

Страховий захист особистої власності громадян: необхідність, види страхування. Страхування будівель, що належать громадянам. Порядок укладення договорів страхування будівель, що належать громадянам, визначення та сплати страхових платежів. Страхування тварин, що належать громадянам. Порядок укладення договорів страхування тварин, що належать громадянам, визначення та сплати страхових платежів. Організація роботи страховика по визначенню суми

збитку і страхового відшкодування по страхуванню тварин, що належать громадянам. Страхування домашнього майна громадян. Порядок укладення договорів страхування домашнього майна громадян, визначення та сплати страхових платежів. Організація роботи страховика по визначенню збитку і страхового відшкодування по страхуванню домашнього майна громадян. Порядок виплати страхового відшкодування. Страхування засобів транспорту, що належать громадянам. Порядок укладення договорів страхування засобів транспорту, що належать громадянам, визначення і сплати страхових 16 платежів. Страхування відповідальності громадян. Види і форми страхування. Страхування професійної відповідальності громадян.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 – Тематичний план навчальної дисципліни «Страхові послуги» для студентів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Страхова послуга як економічна категорія та товар на страховому ринку. Особливості проведення страхових послуг у особистому страхуванні					
<p>Тема 1. «Страхові послуги та особливості їх реалізації»</p> <p>Лекція 1. «Страхові послуги та особливості їх реалізації»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Страхова послуга як специфічний товар. 2. Економічна необхідність страхових послуг. 3. Формування попиту на страхові послуги. 4. Страхові посередники та їх роль у наданні страхових послуг. 	2	<p>Практичне заняття 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості страхової послуги як специфічного товару на страховому ринку. 2. Економічна необхідність здійснення страхових послуг. 3. Вивчення і формування попиту на страхові послуги. 4. Страховий маркетинг. 5. Канали продажу страхових послуг. 6. Страхові агенти та їх роль у наданні страхових послуг. 7. Роль страхових брокерів на ринку страхових послуг 	2	<p>Тема 1. «Страхові послуги та особливості їх реалізації»</p> <p>Переваги та недоліки прямого продажу страхових послуг.</p> <p>Особливості страхового маркетингу.</p> <p>Роль реклами в просуванні страхових послуг до страхувальників.</p> <p>Основні методи контролю з боку страхових компаній і держави за реалізацією страхових послуг.</p> <p>Фактори, які сприяють розвитку ринку страхових послуг в Україні.</p> <p>Фактори, які гальмують розвиток ринку страхових послуг в Україні.</p> <p>Відмінності діяльності страхових агентів від страхових брокерів.</p>	5

<p>Тема 2. «Порядок укладання і ведення страхової угоди»</p> <p>Лекція 2 «Порядок укладання і ведення страхової угоди»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок ведення страхової угоди. 2. Порядок оцінки ризику при прийнятті об'єкта на страхування. 3. Страховий акт. Розрахунок збитків та виплат відшкодування. 	2	<p>Практичне заняття 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок проходження страхової угоди. 2. Оцінка ризику при прийнятті об'єкта на страхування. 3. Страховий акт. 4. Розрахунок збитків та виплат відшкодування 5. Характеристика основних розділів страхового договору. 6. Особливості заповнення договорів за різними видами страхових послуг. 7. Електронні поліси. 	2	<p>Тема 2. «Порядок укладання і ведення страхової угоди»</p> <p>Формальні вимоги до договору страхування та інформації, яку він повинен містити.</p> <p>Розробники правил страхування.</p> <p>Документи, які необхідні для укладання договору страхування.</p> <p>Формальні вимоги страхового полісу.</p> <p>Відлік часу, коли договір страхування набирає чинності.</p> <p>Документи, на підставі яких здійснюються страхові виплати та страхове відшкодування.</p> <p>Підстави для відмови страховика у здійсненні страхових виплат або страхового відшкодування.</p> <p>Випадки, коли договір страхування вважається недійсним.</p>	5
<p>Тема 3. «Страхування життя і пенсій»</p> <p>Лекція 3 «Страхування життя і пенсій»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості страхування життя громадян. 2. Види страхування життя. 3. Змішане страхування життя. 4. Порядок та умови страхування життя дітей. 5. Страхування пенсій. 6. Накопичувальне страхування ренти та порядок його проведення. 	2	<p>Практичне заняття 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості проведення страхування життя громадян. 2. Види страхування життя. 3. Поняття та порядок проведення змішаного страхування життя. 4. Порядок та умови проведення страхування життя дітей. 5. Особливості весільного страхування <p>Практичне заняття 4</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, необхідність та особливості здійснення страхування пенсій. 2. Особливості проведення страхування ренти як окремого підвиду пенсійного страхування 3. Зміст реформи системи пенсійного забезпечення в Україні. 	2	<p>Тема 3. «Страхування життя і пенсій»</p> <p>Страхові випадки при страхуванні життя.</p> <p>Фактори, від яких залежить термін дії договору особистого страхування.</p> <p>Фактори, від яких залежить розмір страхової суми, яка вказується в договорі змішаного страхування життя.</p> <p>Захворювання, при наявності яких страхова компанія має право відмовити в укладанні договору особистого страхування.</p> <p>Значення віку людини для укладання договору страхування життя.</p> <p>Особливості пенсійного страхування.</p> <p>Характеристика страхування до шлюбу.</p>	5

<p>Тема 4. «Страховання від нещасних випадків»</p> <p>Лекція 4.1 «Страховання від нещасних випадків»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Страховання від нещасних випадків, його основні форми та види здійснення. 2. Обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків. 3. Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті. 4. Добровільні види страхування від нещасних випадків і умови їх проведення. 	1	<p>Практичне заняття 5</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття страхування від нещасних випадків, його основні форми та види здійснення. 2. Характеристика умов страхування пасажирів від нещасних випадків на транспорті. 3. Критерії відбору ризику, які використовуються страховими компаніями при укладанні договору страхування від нещасного випадку. <p>Практичне заняття 6</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків. 2. Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті. 3. Добровільні види страхування від нещасних випадків 4. Умови проведення добровільного страхування від нещасних випадків 5. Порядок укладання угоди добровільного страхування від нещасних випадків 	2	<p>Тема 4. «Страховання від нещасних випадків»</p> <p>Характеристика страхування від нещасних випадків.</p> <p>Необхідність обов'язкового страхування від нещасних випадків.</p> <p>Основні види обов'язкового страхування від нещасних випадків.</p> <p>Перелік документів, терміни, в які страхова компанія здійснює страхові виплати за договорами страхування від нещасних випадків.</p> <p>Значення віку людини для укладання договору добровільного страхування від нещасних випадків</p>	5
<p>Тема 5. «Медичне страхування»</p> <p>Лекція 4.2 «Медичне страхування»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність, сучасний стан і розвиток медичного страхування. Суб'єкти страхування. 2. Обов'язкове медичне страхування. 3. Добровільне медичне страхування. 	1	<p>Практичне заняття 7</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність, сучасний стан і розвиток медичного страхування. 2. Умови медичного страхування осіб, що від'їжджають за кордон. 3. Порядок проведення обов'язкового медичного страхування 4. Сутність та необхідність добровільного медичного страхування 5. Порядок проведення основних видів добровільного медичного страхування в Україні 	2	<p>Тема 5. «Медичне страхування»</p> <p>Передумови виникнення та необхідність впровадження медичного страхування в Україні.</p> <p>Особливості медичного страхування.</p> <p>Стратегічні завдання медичного страхування.</p> <p>Відмінності між поняттями “медичне страхування” та “страхова медицина”.</p> <p>Принципи добровільного та обов'язкового медичного страхування.</p> <p>Програми, які пропонують страхові компанії з добровільного медичного страхування.</p> <p>Основні відмінності між обов'язковим та добровільним медичним страхуванням.</p>	5

Продовження таблиці 4.1

Модуль 2 «Порядок проведення страхових послуг у різних галузях господарювання»					
<p>Тема 6. «Страховання підприємницьких ризиків»</p> <p>Лекція 5.1 «Страховання підприємницьких ризиків»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми та види страхування підприємницьких ризиків. 2. Страхування від вогневих ризиків. 3. Страхування від перерв у виробництві. 4. Страхування відповідальності товаровиробників за якість продукції, за забруднення навколишнього середовища. 	1	<p>Практичне заняття 8</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття підприємницьких ризиків та їх класифікація 2. Види страхування підприємницьких ризиків 3. Форми проведення страхування підприємницьких ризиків 4. Страхування від вогневих ризиків. 5. Страхування від перерв у виробництві 6. Страхування відповідальності товаровиробників за якість продукції, за забруднення навколишнього середовища. 	2	<p>Тема 6. «Страховання підприємницьких ризиків»</p> <p>Ризики, які відносяться до підприємницьких.</p> <p>Порядок визначення страхової суми при страхуванні інвестицій.</p> <p>Характеристика ризику неплатежу.</p> <p>Особливості страхування ризику недоотримання прибутку.</p> <p>Порядок визначення страхової суми при страхуванні ризику недоотримання прибутку від перерв у виробництві.</p> <p>Види страхування відповідальності, які є характерними при страхуванні підприємницьких ризиків.</p> <p>Основні умови страхування від вогневих ризиків.</p> <p>Характеристика «пакетного» страхування.</p>	6
<p>Тема 7. «Сільськогосподарське страхування»</p> <p>Лекція 5.2 «Сільськогосподарське страхування» (продовження)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми та види страхування аграрних ризиків. 2. Страхування врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень. 3. Страхування сільськогосподарських тварин. 4. Страхування майна сільськогосподарських підприємств. 	1	<p>Практичне заняття 9</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та необхідність страхування сільськогосподарських ризиків 2. Види страхування аграрних ризиків 3. Форми проведення сільськогосподарського страхування 4. Страхування врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень. 5. Страхування сільськогосподарських тварин 6. Страхування будівель та іншого майна сільськогосподарських підприємств 	2	<p>Тема 7. «Сільськогосподарське страхування»</p> <p>Фактори, які зумовлюють потребу в страховому захисті майна сільськогосподарських підприємств.</p> <p>Об'єкт страхування при обов'язковому страхуванні врожаю сільськогосподарських культур.</p> <p>Терміни, коли починається та припиняється відповідальність страховика за обов'язковим страхуванням врожаю.</p> <p>Різниця умов обов'язкового страхування від добровільного страхування врожаю.</p> <p>Основні умови та механізм здійснення страхування сільськогосподарських тварин.</p> <p>Види тварин, які підлягають обов'язковому страхуванню.</p> <p>Зміст терміну «страховий вік».</p>	6

Продовження таблиці 4.1

<p>Тема 8. «Страховання технічних ризиків»</p> <p>Лекція 6.1 «Страховання технічних ризиків»</p> <p>1. Види страхування технічних ризиків. 2. Страховання будівельних ризиків, їх оцінка. 3. Страховання монтажних ризиків. 4. Страховання устаткування від поломок. 5. Страховання електронних пристроїв.</p>	1	<p>Практичне заняття 10</p> <p>1. Поняття та необхідність здійснення страхування технічних ризиків 2. Види страхування технічних ризиків 3. Порівняльний аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду страхування технічних ризиків 4. Страховання будівельного підприємця від усіх видів ризиків 5. Поняття та порядок страхування всіх видів монтажних ризиків. 6. Умови та порядок страхування промислового устаткування та промислових машин від поломок. 7. Порядок страхування та особливі умови проведення страхування електронних пристроїв</p>	2	<p>Тема 8. «Страховання технічних ризиків»</p> <p>Необхідність страхування технічних ризиків. Об'єктом страхування при страхуванні технічних ризиків. Формальні ознаки договору страхування будівельного підприємця від усіх видів ризиків. Порядок визначення страхової суми та величини страхового тарифу при укладанні договору страхування будівельних ризиків. Порядок виплати страхового відшкодування за договором страхування будівельних ризиків. Якісні характеристики страхування електронного обладнання.</p>	6
<p>Тема 9. «Страховання кредитних і фінансових ризиків»</p> <p>Лекція 6.2 «Страховання кредитних і фінансових ризиків» (продовження)</p> <p>1. Сутність і економічний зміст страхування кредитів. 2. Страховання товарних, інвестиційних та споживчих кредитів. 3. Страховання депозитів. 4. Поняття фінансових ризиків та їх види. 5. Порядок страхування фінансових ризиків.</p>	1	<p>Практичне заняття 11</p> <p>1. Сутність і економічний зміст страхування кредитів. 2. Страховання товарних, інвестиційних та споживчих кредитів 3. Страховання депозитів 4. Поняття фінансових ризиків та їх види</p> <p>Практичне заняття 12</p> <p>1. Економічна необхідність страхування фінансових ризиків 2. Страховання інвестиційних ризиків 3. Страховання ризиків неплатежу 4. Страховання ризику втрати прибутку</p>	2	<p>Тема 9. «Страховання кредитних і фінансових ризиків»</p> <p>Необхідність страхування фінансово-кредитних ризиків. Об'єкт страхування при страхуванні кредитних ризиків. Основні організаційні форми страхування кредитів. Особливості страхування кредитів довіри. Суб'єкти делькредерної форми страхування. Терміни, на які може бути укладений договір страхування відповідальності позичальника за непогашення кредиту. Страхові випадки при страхуванні кредитних ризиків.</p>	5

<p>Тема 10. «Автотранспортне страхування»</p> <p>Лекція 7.1 «Автотранспортне страхування»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність і значення страхування автотранспортних ризиків. 2. Характеристика об'єктів страхування (автомобілів та цивільної відповідальності). 3. Моторне (транспортне) страхове бюро України. 4. Міжнародна система автострахування «Зелена картка». 5. Страхування вантажів, що перевозяться автотранспортом. 	1	<p>Практичне заняття 13</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність і значення страхування ризиків автотранспорту. 2. Умови та порядок проведення страхування авто каско 3. Порядок проведення страхування автокарго 4. Сутність та необхідність проведення страхування цивільної відповідальності власників автотранспорту. 5. Моторне (транспортне) страхове бюро України. 6. Міжнародна система автострахування «Зелена картка» 	2	<p>Тема 10. «Автотранспортне страхування»</p> <p>Необхідність та сутність системи автотранспортного страхування. Особливості страхування автокаско. Різниця між «частковим» та «повним» каско. Фактори, які викликають необхідність запровадження страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів. Основні умови внутрішніх та міжнародних договорів страхування автоцивільної відповідальності. Різниця трьох типів договорів ОСЦВВТЗ.</p>	6
<p>Тема 11. «Морське страхування»</p> <p>Лекція 7.2 «Морське страхування» (продовження)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості страхування морських ризиків. Суб'єкти морського страхування. 2. Договір морського страхування. 3. Страхування морських суден. 4. Страхування відповідальності власників суден перед третіми способами та за забруднення державних територіальних вод. 5. Страхування вантажів і пасажирів, що перевозяться морським транспортом. 	1	<p>Практичне заняття 14</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості страхування морських ризиків. 2. Суб'єкти та об'єкти морського страхування. 3. Договір морського страхування. 4. Страхування морських суден 5. Страхування відповідальності власників суден перед третіми способами та за забруднення державних територіальних вод. 6. Страхування вантажів і пасажирів, що перевозяться морським транспортом 	2	<p>Тема 11. «Морське страхування»</p> <p>Фактори розвитку морського страхування в Україні. Варіанти страхового покриття при страхуванні морських суден. Організаційні перешкоди розвитку морського страхування в Україні. Основні умови страхування вантажів, що перевозяться морським транспортом. Порядок страхування життя й здоров'я пасажирів на внутрішньому морському транспорті в Україні.</p>	6

<p>Тема 12. «Авіаційне страхування»</p> <p>Лекція 8.1 «Авіаційне страхування»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості страхування авіаційних ризиків. Суб'єкти та об'єкти страхування. 2. Страхування відповідальності власників повітряних суден. 3. Особливості страхування авіакаско та авіакарго. 4. Страховий захист громадян від нещасних випадків на повітряному транспорті. 	1	<p>Практичне заняття 15</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості страхування авіаційних ризиків. 2. Суб'єкти та об'єкти страхування. 3. Форми проведення авіаційного страхування 4. Страхування відповідальності власників повітряних суден. 5. Особливості страхування авіакаско та авіакарго. 6. Страховий захист громадян від нещасних випадків на повітряному транспорті 	2	<p>Тема 12. «Авіаційне страхування»</p> <p>Основні види авіаційного страхування. Види авіаційного страхування, які здійснюються в Україні в обов'язковій формі.</p> <p>Види авіакаско, які здійснюються в добровільній формі.</p> <p>Зміст поняття «повітряний транспорт».</p> <p>Сутність міжнародного регламентування авіаційних перевезень.</p> <p>Сторона, перед якою страхує відповідальність експлуатант повітряного судна.</p> <p>Види авіаційного страхування, які відносяться до страхування відповідальності авіаперевізника.</p>	6
<p>Тема 13. «Страхування майна і відповідальності громадян»</p> <p>Лекція 8.2 «Страхування майна і відповідальності громадян» (продовження)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види страхування майна громадян. 2. Особливості страхування будівель і споруд, що знаходяться у власності громадян. 3. Порядок страхування домашнього майна громадян. 4. Страхування відповідальності власників домашніх тварин та власників зброї. 5. Страхування відповідальності власників будівель. 	1	<p>Практичне заняття 16</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види страхових послуг, що надаються громадянам - власникам майна. 2. Особливості страхування будівель і споруд, що знаходяться у власності громадян. 3. Порядок страхування домашнього майна громадян 4. Обов'язкове страхування цивільної відповідальності громадян власників домашніх тварин та власників зброї. 5. Страхування відповідальності власників будівель та інших споруд 6. Страхування відповідальності громадян-власників домашнього майна перед третіми особами 	2	<p>Тема 13. «Страхування майна і відповідальності громадян»</p> <p>Характеристика та порядок оцінки об'єктів страхування майна, що належить громадянам.</p> <p>Порядок та умови страхових виплат по договорах страхування майна та відповідальності громадян.</p> <p>Особливості страхових правовідносин з приводу страхування відповідальності власників будинків.</p> <p>Особливості надання страхових послуг громадянам – власникам домашніх тварин.</p> <p>Зарубіжний досвід страхування майна громадян та можливості його запровадження в Україні.</p>	6
Всього	16		32		72

Таблиця 4.2 – Тематичний план навчальної дисципліни «Страхові послуги» для студентів заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Страхова послуга як економічна категорія та товар на страховому ринку. Особливості проведення страхових послуг у особистому страхуванні					
<p>Тема 1. «Страхові послуги та особливості їх реалізації»</p> <p>Лекція 1. «Страхові послуги та особливості їх реалізації»</p> <p>5. Страхова послуга як специфічний товар.</p> <p>6. Економічна необхідність страхових послуг.</p> <p>7. Формування попиту на страхові послуги.</p> <p>8. Страхові посередники та їх роль у наданні страхових послуг.</p>	0,5	<p>Практичне заняття 1</p> <p>1. Особливості страхової послуги як специфічного товару на страховому ринку.</p> <p>2. Економічна необхідність здійснення страхових послуг.</p> <p>3. Вивчення і формування попиту на страхові послуги.</p> <p>4. Страховий маркетинг.</p> <p>5. Канали продажу страхових послуг.</p> <p>6. Страхові агенти та їх роль у наданні страхових послуг.</p> <p>7. Роль страхових брокерів на ринку страхових послуг</p>		<p>Тема 1. «Страхові послуги та особливості їх реалізації»</p> <p>Переваги та недоліки прямого продажу страхових послуг.</p> <p>Особливості страхового маркетингу.</p> <p>Роль реклами в просуванні страхових послуг до страхувальників.</p> <p>Основні методи контролю з боку страхових компаній і держави за реалізацією страхових послуг.</p> <p>Фактори, які сприяють розвитку ринку страхових послуг в Україні.</p> <p>Фактори, які гальмують розвиток ринку страхових послуг в Україні.</p> <p>Відмінності діяльності страхових агентів від страхових брокерів.</p>	4

<p>Тема 2. «Порядок укладання і ведення страхової угоди»</p> <p>Лекція 2 «Порядок укладання і ведення страхової угоди»</p> <p>4. Порядок ведення страхової угоди.</p> <p>5. Порядок оцінки ризику при прийнятті об'єкта на страхування.</p> <p>6. Страховий акт. Розрахунок збитків та виплат відшкодування.</p>	0,5	<p>Практичне заняття 2</p> <p>1. Порядок проходження страхової угоди.</p> <p>2. Оцінка ризику при прийнятті об'єкта на страхування.</p> <p>3. Страховий акт.</p> <p>4. Розрахунок збитків та виплат відшкодування</p> <p>5. Характеристика основних розділів страхового договору.</p> <p>6. Особливості заповнення договорів за різними видами страхових послуг.</p> <p>7. Електронні поліси.</p>	<p>Тема 2. «Порядок укладання і ведення страхової угоди»</p> <p>Формальні вимоги до договору страхування та інформації, яку він повинен містити.</p> <p>Розробники правил страхування.</p> <p>Документи, які необхідні для укладання договору страхування.</p> <p>Формальні вимоги страхового полісу.</p> <p>Відлік часу, коли договір страхування набирає чинності.</p> <p>Документи, на підставі яких здійснюються страхові виплати та страхове відшкодування.</p> <p>Підстави для відмови страховика у здійсненні страхових виплат або страхового відшкодування.</p> <p>Випадки, коли договір страхування вважається недійсним.</p>	9	
<p>Тема 3. «Страхування життя і пенсій»</p> <p>Лекція 3 «Страхування життя і пенсій»</p> <p>7. Особливості страхування життя громадян.</p> <p>8. Види страхування життя.</p> <p>9. Змішане страхування життя.</p> <p>10. Порядок та умови страхування життя дітей.</p> <p>11. Страхування пенсій.</p> <p>12. Накопичувальне страхування ренти та порядок його проведення.</p>	0,5	<p>Практичне заняття 3</p> <p>1. Особливості проведення страхування життя громадян.</p> <p>2. Види страхування життя.</p> <p>3. Поняття та порядок проведення змішаного страхування життя.</p> <p>4. Порядок та умови проведення страхування життя дітей.</p> <p>5. Особливості весільного страхування</p> <p>Практичне заняття 4</p> <p>1. Сутність, необхідність та особливості здійснення страхування пенсій.</p> <p>2. Особливості проведення страхування ренти як окремого підвиду пенсійного страхування</p> <p>3. Зміст реформи системи пенсійного забезпечення в Україні.</p>	0,5	<p>Тема 3. «Страхування життя і пенсій»</p> <p>Страхові випадки при страхуванні життя.</p> <p>Фактори, від яких залежить термін дії договору особистого страхування.</p> <p>Фактори, від яких залежить розмір страхової суми, яка вказується в договорі змішаного страхування життя.</p> <p>Захворювання, при наявності яких страхова компанія має право відмовити в укладанні договору особистого страхування.</p> <p>Значення віку людини для укладання договору страхування життя.</p> <p>Особливості пенсійного страхування.</p> <p>Характеристика страхування до шлюбу.</p>	9

<p>Тема 4. «Страховання від нещасних випадків»</p> <p>Лекція 4.1 «Страховання від нещасних випадків»</p> <p>5. Страховання від нещасних випадків, його основні форми та види здійснення.</p> <p>6. Обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків.</p> <p>7. Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті.</p> <p>8. Добровільні види страхування від нещасних випадків і умови їх проведення.</p>	0,5	<p>Практичне заняття 5</p> <p>1. Поняття страхування від нещасних випадків, його основні форми та види здійснення.</p> <p>2. Характеристика умов страхування пасажирів від нещасних випадків на транспорті.</p> <p>3. Критерії відбору ризику, які використовуються страховими компаніями при укладанні договору страхування від нещасного випадку.</p> <p>Практичне заняття 6</p> <p>1. Обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків.</p> <p>2. Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті.</p> <p>3. Добровільні види страхування від нещасних випадків</p> <p>4. Умови проведення добровільного страхування від нещасних випадків</p> <p>5. Порядок укладання угоди добровільного страхування від нещасних випадків</p>	0,5	<p>Тема 4. «Страховання від нещасних випадків»</p> <p>Характеристика страхування від нещасних випадків.</p> <p>Необхідність обов'язкового страхування від нещасних випадків.</p> <p>Основні види обов'язкового страхування від нещасних випадків.</p> <p>Перелік документів, терміни, в які страхова компанія здійснює страхові виплати за договорами страхування від нещасних випадків.</p> <p>Значення віку людини для укладання договору добровільного страхування від нещасних випадків</p>	9
<p>Тема 5. «Медичне страхування»</p> <p>Лекція 4.2 «Медичне страхування»</p> <p>4. Необхідність, сучасний стан і розвиток медичного страхування. Суб'єкти страхування.</p> <p>5. Обов'язкове медичне страхування.</p> <p>6. Добровільне медичне страхування.</p>	0,5	<p>Практичне заняття 7</p> <p>1. Необхідність, сучасний стан і розвиток медичного страхування.</p> <p>2. Умови медичного страхування осіб, що від'їжджають за кордон.</p> <p>3. Порядок проведення обов'язкового медичного страхування</p> <p>4. Сутність та необхідність добровільного медичного страхування</p> <p>5. Порядок проведення основних видів добровільного медичного страхування в Україні</p>		<p>Тема 5. «Медичне страхування»</p> <p>Передумови виникнення та необхідність впровадження медичного страхування в Україні.</p> <p>Особливості медичного страхування.</p> <p>Стратегічні завдання медичного страхування.</p> <p>Відмінності між поняттями “медичне страхування” та “страхова медицина”.</p> <p>Принципи добровільного та обов'язкового медичного страхування.</p> <p>Програми, які пропонують страхові компанії з добровільного медичного страхування.</p> <p>Основні відмінності між обов'язковим та добровільним медичним страхуванням.</p>	9

Продовження таблиці 4.2

Модуль 2 «Порядок проведення страхових послуг у різних галузях господарювання»					
<p>Тема 6. «Страховання підприємницьких ризиків»</p> <p>Лекція 5.1 «Страховання підприємницьких ризиків»</p> <p>5. Форми та види страхування підприємницьких ризиків.</p> <p>6. Страхування від вогневих ризиків.</p> <p>7. Страхування від перерв у виробництві.</p> <p>8. Страхування відповідальності товаровиробників за якість продукції, за забруднення навколишнього середовища.</p>	0,5	<p>Практичне заняття 8</p> <p>1. Поняття підприємницьких ризиків та їх класифікація</p> <p>2. Види страхування підприємницьких ризиків</p> <p>3. Форми проведення страхування підприємницьких ризиків</p> <p>4. Страхування від вогневих ризиків.</p> <p>5. Страхування від перерв у виробництві</p> <p>6. Страхування відповідальності товаровиробників за якість продукції, за забруднення навколишнього середовища.</p>	<p>Тема 6. «Страховання підприємницьких ризиків»</p> <p>Ризики, які відносяться до підприємницьких.</p> <p>Порядок визначення страхової суми при страхуванні інвестицій.</p> <p>Характеристика ризику неплатежу.</p> <p>Особливості страхування ризику недоотримання прибутку.</p> <p>Порядок визначення страхової суми при страхуванні ризику недоотримання прибутку від перерв у виробництві.</p> <p>Види страхування відповідальності, які є характерними при страхуванні підприємницьких ризиків.</p> <p>Основні умови страхування від вогневих ризиків.</p> <p>Характеристика «пакетного» страхування.</p>	9	
<p>Тема 7. «Сільськогосподарське страхування»</p> <p>Лекція 5.2 «Сільськогосподарське страхування» (продовження)</p> <p>5. Форми та види страхування аграрних ризиків.</p> <p>6. Страхування врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень.</p> <p>7. Страхування сільськогосподарських тварин.</p> <p>8. Страхування майна сільськогосподарських підприємств.</p>	0,5	<p>Практичне заняття 9</p> <p>1. Сутність та необхідність страхування сільськогосподарських ризиків</p> <p>2. Види страхування аграрних ризиків</p> <p>3. Форми проведення сільськогосподарського страхування</p> <p>4. Страхування врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень.</p> <p>5. Страхування сільськогосподарських тварин</p> <p>6. Страхування будівель та іншого майна сільськогосподарських підприємств</p>	<p>Тема 7. «Сільськогосподарське страхування»</p> <p>Фактори, які зумовлюють потребу в страховому захисті майна сільськогосподарських підприємств.</p> <p>Об'єкт страхування при обов'язковому страхуванні врожаю сільськогосподарських культур.</p> <p>Терміни, коли починається та припиняється відповідальність страховика за обов'язковим страхуванням врожаю.</p> <p>Різниця умов обов'язкового страхування від добровільного страхування врожаю.</p> <p>Основні умови та механізм здійснення страхування сільськогосподарських тварин.</p> <p>Види тварин, які підлягають обов'язковому страхуванню.</p> <p>Зміст терміну «страховий вік».</p>	9	

Продовження таблиці 4.2

<p>Тема 8. «Страховання технічних ризиків»</p> <p>Лекція 6.1 «Страховання технічних ризиків»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види страхування технічних ризиків. 2. Страховання будівельних ризиків, їх оцінка. 3. Страховання монтажних ризиків. 4. Страховання устаткування від поломок. 5. Страховання електронних пристроїв. 		<p>Практичне заняття 10</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та необхідність здійснення страхування технічних ризиків 2. Види страхування технічних ризиків 3. Порівняльний аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду страхування технічних ризиків 4. Страховання будівельного підприємця від усіх видів ризиків 5. Поняття та порядок страхування всіх видів монтажних ризиків. 6. Умови та порядок страхування промислового устаткування та промислових машин від поломок. 7. Порядок страхування та особливі умови проведення страхування електронних пристроїв 	<p>Тема 8. «Страховання технічних ризиків»</p> <p>Необхідність страхування технічних ризиків.</p> <p>Об'єктом страхування при страхуванні технічних ризиків.</p> <p>Формальні ознаки договору страхування будівельного підприємця від усіх видів ризиків.</p> <p>Порядок визначення страхової суми та величини страхового тарифу при укладанні договору страхування будівельних ризиків.</p> <p>Порядок виплати страхового відшкодування за договором страхування будівельних ризиків.</p> <p>Якісні характеристики страхування електронного обладнання.</p>	9
<p>Тема 9. «Страховання кредитних і фінансових ризиків»</p> <p>Лекція 6.2 «Страховання кредитних і фінансових ризиків» (продовження)</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Сутність і економічний зміст страхування кредитів. 7. Страховання товарних, інвестиційних та споживчих кредитів. 8. Страховання депозитів. 9. Поняття фінансових ризиків та їх види. 10. Порядок страхування фінансових ризиків. 	0,5	<p>Практичне заняття 11</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і економічний зміст страхування кредитів. 2. Страховання товарних, інвестиційних та споживчих кредитів 3. Страховання депозитів 4. Поняття фінансових ризиків та їх види <p>Практичне заняття 12</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна необхідність страхування фінансових ризиків 2. Страховання інвестиційних ризиків 3. Страховання ризиків неплатежу 4. Страховання ризику втрати прибутку 	<p>Тема 9. «Страховання кредитних і фінансових ризиків»</p> <p>Необхідність страхування фінансово-кредитних ризиків.</p> <p>Об'єкт страхування при страхуванні кредитних ризиків.</p> <p>Основні організаційні форми страхування кредитів.</p> <p>Особливості страхування кредитів довіри.</p> <p>Суб'єкти делькредерної форми страхування.</p> <p>Терміни, на які може бути укладений договір страхування відповідальності позичальника за непогашення кредиту.</p> <p>Страхові випадки при страхуванні кредитних ризиків.</p>	9

<p>Тема 10. «Автотранспортне страхування»</p> <p>Лекція 7.1 «Автотранспортне страхування»</p> <p>6. Необхідність і значення страхування автотранспортних ризиків.</p> <p>7. Характеристика об'єктів страхування (автомобілів та цивільної відповідальності).</p> <p>8. Моторне (транспортне) страхове бюро України.</p> <p>9. Міжнародна система автострахування «Зелена картка».</p> <p>10. Страхування вантажів, що перевозяться автотранспортом.</p>	0,5	<p>Практичне заняття 13</p> <p>1. Необхідність і значення страхування ризиків автотранспорту.</p> <p>2. Умови та порядок проведення страхування авто каско</p> <p>3. Порядок проведення страхування автокарго</p> <p>4. Сутність та необхідність проведення страхування цивільної відповідальності власників автотранспорту.</p> <p>5. Моторне (транспортне) страхове бюро України.</p> <p>6. Міжнародна система автострахування «Зелена картка»</p>	0,5	<p>Тема 10. «Автотранспортне страхування»</p> <p>Необхідність та сутність системи автотранспортного страхування.</p> <p>Особливості страхування автокаско.</p> <p>Різниця між «частковим» та «повним» каско.</p> <p>Фактори, які викликають необхідність запровадження страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів.</p> <p>Основні умови внутрішніх та міжнародних договорів страхування автоцивільної відповідальності.</p> <p>Різниця трьох типів договорів ОСЦВВТЗ.</p>	9
<p>Тема 11. «Морське страхування»</p> <p>Лекція 7.2 «Морське страхування» (продовження)</p> <p>1. Особливості страхування морських ризиків. Суб'єкти морського страхування.</p> <p>2. Договір морського страхування.</p> <p>3. Страхування морських суден.</p> <p>4. Страхування відповідальності власників суден перед третіми способами та за забруднення державних територіальних вод.</p> <p>5. Страхування вантажів і пасажирів, що перевозяться морським транспортом.</p>	0,5	<p>Практичне заняття 14</p> <p>1. Особливості страхування морських ризиків.</p> <p>2. Суб'єкти та об'єкти морського страхування.</p> <p>3. Договір морського страхування.</p> <p>4. Страхування морських суден</p> <p>5. Страхування відповідальності власників суден перед третіми способами та за забруднення державних територіальних вод.</p> <p>6. Страхування вантажів і пасажирів, що перевозяться морським транспортом</p>		<p>Тема 11. «Морське страхування»</p> <p>Фактори розвитку морського страхування в Україні.</p> <p>Варіанти страхового покриття при страхуванні морських суден.</p> <p>Організаційні перешкоди розвитку морського страхування в Україні.</p> <p>Основні умови страхування вантажів, що перевозяться морським транспортом.</p> <p>Порядок страхування життя й здоров'я пасажирів на внутрішньому морському транспорті в Україні.</p>	9

<p>Тема 12. «Авіаційне страхування»</p> <p>Лекція 8.1 «Авіаційне страхування»</p> <p>5. Особливості страхування авіаційних ризиків. Суб'єкти та об'єкти страхування.</p> <p>6. Страхування відповідальності власників повітряних суден.</p> <p>7. Особливості страхування авіакаско та авіакарго.</p> <p>8. Страховий захист громадян від нещасних випадків на повітряному транспорті.</p>	0,5	<p>Практичне заняття 15</p> <p>1. Особливості страхування авіаційних ризиків.</p> <p>2. Суб'єкти та об'єкти страхування.</p> <p>3. Форми проведення авіаційного страхування</p> <p>4. Страхування відповідальності власників повітряних суден.</p> <p>5. Особливості страхування авіакаско та авіакарго.</p> <p>6. Страховий захист громадян від нещасних випадків на повітряному транспорті</p>		<p>Тема 12. «Авіаційне страхування»</p> <p>Основні види авіаційного страхування. Види авіаційного страхування, які здійснюються в Україні в обов'язковій формі.</p> <p>Види авіакаско, які здійснюються в добровільній формі.</p> <p>Зміст поняття «повітряний транспорт».</p> <p>Сутність міжнародного регламентування авіаційних перевезень.</p> <p>Сторона, перед якою страхує відповідальність експлуатант повітряного судна.</p> <p>Види авіаційного страхування, які відносяться до страхування відповідальності авіаперевізника.</p>	9
<p>Тема 13. «Страхування майна і відповідальності громадян»</p> <p>Лекція 8.2 «Страхування майна і відповідальності громадян» (продовження)</p> <p>6. Види страхування майна громадян.</p> <p>7. Особливості страхування будівель і споруд, що знаходяться у власності громадян.</p> <p>8. Порядок страхування домашнього майна громадян.</p> <p>9. Страхування відповідальності власників домашніх тварин та власників зброї.</p> <p>10. Страхування відповідальності власників будівель.</p>	0,5	<p>Практичне заняття 16</p> <p>1. Види страхових послуг, що надаються громадянам - власникам майна.</p> <p>2. Особливості страхування будівель і споруд, що знаходяться у власності громадян.</p> <p>3. Порядок страхування домашнього майна громадян</p> <p>4.Обов'язкове страхування цивільної відповідальності громадян власників домашніх тварин та власників зброї.</p> <p>5. Страхування відповідальності власників будівель та інших споруд</p> <p>6. Страхування відповідальності громадян-власників домашнього майна перед третіми особами</p>	0,5	<p>Тема 13. «Страхування майна і відповідальності громадян»</p> <p>Характеристика та порядок оцінки об'єктів страхування майна, що належить громадянам.</p> <p>Порядок та умови страхових виплат по договорах страхування майна та відповідальності громадян.</p> <p>Особливості страхових правовідносин з приводу страхування відповідальності власників будинків.</p> <p>Особливості надання страхових послуг громадянам – власникам домашніх тварин.</p> <p>Зарубіжний досвід страхування майна громадян та можливості його запровадження в Україні.</p>	9
Всього	6		2		112

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5.1 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (2 балів); захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (2 балів); виконання навчальних завдань (4 балів); завдання самостійної роботи (2 балів); тестування (5 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 6-13): відвідування занять (2 балів); захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (2 балів); виконання навчальних завдань (4 балів); завдання самостійної роботи (2 балів); тестування (5 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Таблиця 5.2 – Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Проходження освітнього курсу «Кризові комунікації» на платформі Дія.Освіта	10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	10
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. Відомості Верховної ради України, URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/436-15>.
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 17.09.2019р. №1069-2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20#Text>
3. Про страхування : Закон України № 1909-IX від 29.10.2022. Відомості Верховної Ради України. 2022. Введення в дію 01.01.2024 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
4. Про страхування : Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 18, ст. 78. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>.
5. Базилевич В.Д. Страхування : підручник. Київ: Знання. 2018. 1019 с.
6. Внукова Н.М. Страхування: теорія та практика: навчально-методичний посібник рекомендовано Мін. освіти. Харків: Бурун Книга, 2018. – 376 с.
7. Говорушко Т. А. Страхіві послуги : 3-тє видання. Навч.посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 376 с.
8. Говорушко Т. А., Стецюк В. М. Страхування: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. напряму підгот. 6.030508 «Фінанси і кредит». Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. Львів: Магнолія. 2018. 323 с.
9. Дем'янчук М. А. Страхіві послуги: практикум для студентів економічних спеціальностей першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Одеса: Одес. нац. ун. ім. І.І. Мечникова, 2021. 105 с.
10. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М.. Страхування : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет. 2020. 350 с.
11. Клапків Ю.М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 568 с.
12. Кропельницька С. О., Плєць І. І. Страхіві послуги : навч. посібник для студентів напряму підготовки 6.030508 “Фінанси і кредит”. Івано-Франківськ: ДВНЗ Прикарпатський національний ун-т ім. В. Стефаника, 2013. 390 с.
13. Луньова К. О., Соколова А. М. Роль страхування та обов'язки страховиків в умовах воєнного часу.. Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у ХХІ столітті: збірник матеріалів XLV Міжнародної наукової студентської конференції (Полтава, 13-14 квіт. 2022 року): Полтава: ПУЕТ, 2022. С.106-108 .
14. Ляшкова Н. О., Соколова А. М. Тенденції та перспективи розвитку кібер-страхування в умовах цифровізації. Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у ХХІ столітті: тези доповідей XLVI Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2022 рік (м. Полтава, 25 квітня 2023 р.). Полтава : ПУЕТ, 2023. 736 с. С.124-127.
15. Макаренко В. І., Соколова А. М. Проблеми та перспективи розвитку ринку страхування життя в Україні в умовах цифрової економіки. Наука і молодь у ХХІ сторіччі : збірник тез доповідей Всеукраїнської молодіжної науково-

практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 30 листопада 2022 року). Полтава : ПУЕТ, 2022. 167 с. С.125-128

16. Муренко К. С., Соколова А. М. Кіберстрахування: перспективна можливість розвитку страхового ринку України. Наука і молодь у ХХІ сторіччі : збірник тез доповідей Всеукраїнської молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 30 листопада 2022 року). Полтава : ПУЕТ, 2022. 167 с. С.128-131

17. Національний банк України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://bank.gov.ua>

18. Плиса В.Й. Страхування : підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене. Київ : Каравела. 2019. 512 с.

19. Соколова А. М. Страхова екосистема України як перспектива розвитку страхового ринку в умовах діджиталізації. Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах: збірник матеріалів ІV Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції (м. Полтава, 20-21 квітня 2023 р.). Полтава : ПУЕТ, 2023.

20. Соколова А.М. Перспективи розвитку ринку страхових послуг України. Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах: збірник матеріалів ІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Полтава, 9-10 квітня 2020 р.) Полтава: ПУЕТ, 2020. С. 87-90.

21. Соколова А.М., Бойко Ю.В. Тенденції розвитку світового ринку страхових послуг. Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції (Ужгород, 18 листопада 2020 р.). Ужгород: УжНУ, 2020. С. 186-188.

22. Соколова А.М., Гапон Т.О. Перспективи розвитку ринку страхових послуг в умовах цифровізації. Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах : збірник матеріалів ІІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 15–16 квітня 2021 року). Полтава : ПУЕТ. 2021. С. 209-212.

23. Соколова А.М., Кучменко М.О. Цифровізація страхового ринку: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні. Проривні інновації на страховому ринку України: Збірник матеріалів V Міжн. науково-практичної інтернет-конференції (м. Київ, 27 жовтня 2021 року). Київ : КНЕУ. 2021. С. 81-86.

24. Сосновська О.О. Страхування: навчальний посібник. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. 2021. 328 с.

25. Страхові послуги: навч. посібник / Д. І. Дема, О. М. Віленчук, І. В. Дем'янюк; за заг. ред. Д. І. Деми. [3-тє вид., стереотипне]. Київ: Алерта 2017. 526 с

26. Страхові послуги: Підручник /С.С. Осадець, Т.М. Артюх, О.О. Гаманкова та ін.; кер авт. кол. С.С. Осадець і Т.М. Артюх. Київ: КНТЕУ, 2007. 464 с.

27. Супрун А.А., Зайвенко Т.О. Страхові послуги : навч. посібник. Львів : Магнолія-2006, 2015. 248 с.

28. Шишпанова Н. О. Страхові послуги: курс лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 072 «Фінансів, банківської справи та страхування» денної форми навчання. Миколаїв: Миколаївський національний аграрний університет. 2020. 112 с.

29. FORINSURER. URL: <https://forinsurer.com/>
30. Sokolova A., Hasii O., Tymoshenko O., Pedchenko N. Current trends in the development of Ukraine's insurance market in digitadization conditions. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». 2022. № 1 (105). С. 47-60.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint), що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача. Результати виводяться на екран монітору, у разі необхідності - на принтер у вигляді тексту, таблиць тощо.